

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEK FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

egyesületi titkár.

Mr. 3807.

1918. év.

I—XXIV. FÜZET.

LVII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 24 K. Az egyesület azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 10 K. Rendes tagoknak a 20 K évi díj fejében szintén ingyen küldetnek meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek tára stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám

(Telefon: 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezeihez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Patria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása. Budapest, Üllői-ut 25

TARTALOM.

I. Czikkek.

	Oldal
<i>Bund Károly</i> : Az ideai bükkmakkttermés értékesítése	XVII. 363
<i>Károlyi Árpád</i> : Az erdészeti tudományok módszerei és problémái	III—IV. 47
— Az erdészeti tudományok módszerei és problémái (Válasz Rónai György „A tudományos kutatások módszereiről” című cikkéhez)...	XIII—XIV. 251
<i>Matusovits Péter</i> : Siksági tölgyeseink pusztulása	V—VI. 114
<i>Pető János</i> : A hadikincstár által az erdészetnek átengedhető szállítóeszközök	XIII—XIV. 258
<i>Péchy Kálmán</i> : Erdőbirtokosságaink ügyviteléről	XIX—XX. 481
<i>Rochlitz Dezső</i> : Erdészeti jogelveinkről	XVIII. 369
<i>Rónai György</i> : A tudományos kutatások módszereiről	VII—VIII. 153
<i>Róth Gyula</i> : Főiskolánk székhelyének kérdése	VII—VIII. 135
A fakivitelnek, mint a valutajavítás eszközének kérdéséhez	IX—X. 184
A helyzet	XXI—XXII. 510
Az erdőbirtokosok központi szövetsége és a fa irányarai Ausztriában	III—IV. 88
Az új adónovella erdészeti vonatkozásai	XV—XVI. 312
Kamitz Hoffmann Antal †	XV—XVI. 313
Kálnoki Bedő Albert dr. 1839—1918. †	XXI—XXII. 505
Kócsy János †	V—VI. 124
Mit várunk az új erdőörvényről	IX—X. 179
Napi kérdések. (A béke. — A fakiviteli ügyek. — A vasuti tarifák újabb emelése. — A katonai anyagok felosztása. — A gazdasági kamarák. — A járási erdőörök ügye. — A „Kárpátok lakói”-nak kívánságai)	V—VI. 109
Napi kérdések. (Adójavaslatok. — A román békekötés erdőgazdasági vonatkozásai. — Erdészeti középiskola? — A leszerelési anyagok árubabocsátása. — Vasuti tarifaemelés. — Irányárak?)	X —XII.

Napi kérdések. (Az erdészeti szakiskola. — A főiskola kérdése. — Az államvasuti tarifaemelés. — A hatósági kényszertermelés után a fahasználat hatósági korlátozása. — A fa maximális árai) ...	XV—XVI.	301
Podhradszky András † ...	VII—VIII.	163
Törzs Kálmán † ...	XV—XVI.	316

II. Egyesületi közlemények.

Titkári jelentés ...	I—II.	1
Az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának üléseiről felvett jegyzőkönyvek:		
az 1917. évi december hó 11-én tartott ülésről ...	I—II.	6
az 1918. évi április hó 5-én tartott ülésről ...	IX—X.	193
az 1918. évi június hó 15-én tartott ülésről ...	XIII—XIV.	263
az 1918. évi október hó 21-én tartott rendkívüli ülésről ...	XXI—XXII.	512
az 1918. évi október hó 30-án tartott ülésről ...	XXIII—XXIV.	525
Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűléseiről felvett jegyzőkönyvek:		
az 1917. évi december hó 12-én tartott közgyűlésről ...	I—II.	18
A Wagner-Károly-alapra befolyt adományok:		
I—II. 29, III—IV. 97, V—VI. 123, VII—VIII. 172, IX—X. 203 ...	XI—XII.	236
Az I. Ferencz-József-alapra befolyt adományok:		
I—II. 31, III—IV. 97, V—VI. 122, VII—VIII. 166, IX—X. 203, XI—XII. 236, XV—XVI. 319, XIX—XX. 495, XXI—XXII. 517 ...	XXIII—XXIV.	540
Az Országos Erdészeti Egyesület pénztáránál teljesített befizetések:		
I—II. 42, III—IV. 104, V—VI. 132, VII—VIII. 176, IX—X. 212, XI—XII. 247, XIII—XIV. 299, XV—XVI. 358, XVIII. 478, XIX—XX. 502, XXI—XXII. 523 ...	XXIII—XXIV.	542
Az Erdészeti Zsebnaptár elfogyott ...	VII—VIII.	172
Pályázat a dr. Bedő-Albert-alapítvány ösztöndíjára:		
XIII—XIV. 282 ...	XV—XVI.	317
Pályázat a báró Bánffy-Dezso-alapítvány ösztöndíjára:		
XIII—XIV. 283 ...	XV—XVI.	318
Felhívás az Országos Erdészeti Egyesület segélyalapítványából kiosztandó segélyek ügyében ...	XIX—XX.	490
Meghívó az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlésére ...	XXI—XXII.	511

Helyreigazítás	XXI—XXII.	Oldal 514
Kérelem	XXIII—XXIV.	523
Kérelem az Ország erdőbirtokosaihoz	XXIII—XXIV.	524
Értesítés	XXIII—XXIV.	524

III. Irodalom.

Könyvismertetések IX—X. 197.	XXI—XXII.	518
Magyarország közgazdasága 1917-ben	XIX—XX.	498

IV. Fakereskedelem.

Faarverések eredményei: III—IV. 90, V—VI. 119	XI—XII.	221
A tiszamenti kincstári fenyőfa felosztása az alföldi gőzfűrészek között	IX—X.	192

V. Hivatalos közlemények.

Felhívás a tavaszi erdészeti államvizsga tárgyában	I—II.	32
Hivatalos közlemény elveszett erdőri szakvizsgabizonyítvány tárgyában I—II. 33, IX—X. 203, XIII—XIV. 295	XXI—XXII.	515
Felhívás gyermeknevelési segélyek ügyében	XI—XII.	228
Hirdetmény állami erdei facsemeték adományozása tárgyában	XI—XII.	230
Pályázati hirdetés az 1918. év őszén megnyíló vadász-erdei m. kir. erdészeti szakiskola tanulóinak felvétele tárgyában	XIII—XIV.	284
Pályázati hirdetés a m. kir. erdőri és vadöri iskolák tanulóinak felvétele ügyében	XIII—XIV.	287
Felhívás csalárgyújtásra	XIII—XIV.	289
Hirdetmény az őszi erdészeti államvizsga tárgyában XV—XVI. 320	XIX—XX.	493

VI. Különfélék.

Halálozások I—II. 33, III—IV. 99, V—VI. 126, VII—VIII. 167, IX—X. 198, XI—XII. 232, XIII—XIV. 291, XV—XVI. 321, XIX—XX. 494, XXI—XXII. 516	XXIII—XXIV.	540
Hírek hadbavonult erdőtisztokról I—II. 34, III—IV. 100, IX—X. 198, XIII—XIV. 291, XVIII. 471, XIX—XX. 495	XXI—XXII.	518
Gazdátlan tagsági díj és alapítványi kamat III—IV. 98	V—VI.	126
Változás a földművelésügyi minisztérium vezetésében	III—IV.	99
Ingatlanforgalmi bizottságok	III—IV.	101

	Oldal
Burgonya fatermelő üzemek részére	III—IV. 102
Katonai kitüntetések és kinevezések V—VI. 126	VII—VIII. 167
Magas tőárak az alföldi erdőkben	V—VI. 126
A cserkéreg ára Németországban	V—VI. 128
Az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság tagjai	V—VI. 128
Erdőgondnoksági székhely változása V—VI. 129	XI—XII. 234
Kiviteli tilalom bükk- és tölgymakkra	V—VI. 129
Értesítés lótap megvizsgálása tárgyában	V—VI. 129
Dr. Bartóky József távozása	VII—VIII. 167
Az erdészeti államvizsga-bizottság új tagjai	VII—VIII. 168
A tavaszi erdészeti államvizsga	VII—VIII. 168
Kiss Ferencz felolvasása a szegedi Dugonics-Társaságban	VII—VIII. 168
Felolvasás	VII—VIII. 168
Az erdei üzemek ipari kifejlesztése	VII—VIII. 168
Megjegyzések a „Siksági tölgyeseink pusztulása” című közleményre	VII—VIII. 169
Bevonult főiskolai hallgatók sérelme	VII—VIII. 171
Bértáblázatok	VII—VIII. 171
Adományok a Mensa Académica javára VII—VIII. 171, XV—XVI. 322	XXIII—XXIV 541
Személyi hírek IX—X. 198, XI—XII. 232, XV—XVI. 321,	XVIII. 471
Az erdészeti műszaki díjnoki évek beszámításának végleges rendezése	IX—X. 199
Válasz a „Megjegyzések a siksági tölgyeseink pusztulása” című közleményre	IX—X. 199
A tavaszi államvizsga	IX—X. 201
Fekete-Blattny növényföldrajzi műve a Természettudományi Társulatban	IX—X. 203
Megszűnt közalapítványi erdőgondnokság	IX—X. 203
Gyógykezelési kedvezmény Pöstyénben XI—XII. 233	XIII—XIV. 295
A margitszigeti hadikiállítás	XI—XII. 233
Fenyőlomb, mint állati takarmány	XI—XII. 234
Kurzusok katonák részére az erdészeti főiskolán	XI—XII. 234
Sector fadöntőgép	XI—XII. 235
A fenyőcsertermelés fokozása	XI—XII. 235
A jegenyefenyő tűhullásáról	XI—XII. 237
A fenyőfák vörösrövedesedéséről	XI—XII. 237
Tájékoztató hivatal	XI—XII. 238
A Magyar Fakereskedők és Faiparosok Országos Egyesületének 25 éves jubileuma	XIII—XIV. 291
Középfokú erdészeti szakoktatás szervezése	XIII—XIV. 292
A hirdetési díjak emelése	XIII—XIV. 294
A Faértékesítő Hivatal új czíme	XIII—XIV. 294
Visszahelyezés	XIII—XIV. 294

Alapítványi helyek siketnémák részére	XIII—XIV.	295
Hivatalos intézkedés erdei legeltetés, fűnyerés és lombtakarmányszedés tárgyában	XIII—XIV.	295
Hősi halál	XV—XVI.	321
A selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola rektor-választó ülése	XV—XVI.	321
Segédtanerők a selmeczi főiskolán	XV—XVI.	321
Albánia és Montenegró erdeinek tanulmányozása	XV—XVI.	323
A főiskola hadikursusairól	XVIII.	471
Erdőmérnökhallgatók gyakorlati kirándulása	XVIII.	474
A bükk- és tölgy-makkgyűjtési akció	XVIII.	475
A szilfák vessző-üszkösödéséről	XVIII.	475
A vadgesztenye zár alá helyezése	XVIII.	476
A leszerelési anyagok értékesítése	XIX—XX.	496
Borsod—Gömör—Heves megyék Erdészeti Egyesületének választmányi ülése	XIX—XX.	497
Értesítés a „Magyar Erdészeti Jog” című munka megjelenéséről	XIX—XX.	498
Nagyidai Kossányi Róbert †	XXI—XXII.	515
Az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlése	XXIII—XXIV.	538
Az 1919. évi Erdészeti Zsebnaptár	XXIII—XXIV.	541

VII. Változások és kitüntetések az erdészeti szolgálat köréből.

I—II. 35, III—IV. 102, V—VI. 130, VII—VIII. 172, IX—X. 204, XI—XII. 239, XIII—XIV. 296, XV—XVI. 324, XVIII. 477, XIX—XX. 499, XXI—XXII. 518, XXIII—XXIV. 541
--

VIII. Erdészeti Rendeletek Tára.

Az államerdészeti tisztviselők gyermekeinek nevelését segélyező bizottságának üléseiről felvett jegyzőkönyvek:		
az 1917. évi december hó 11-én tartott ülés jegyzőkönyve	I—II.	36
az 1918. évi március hó 13-án tartott ülés jegyzőkönyve	XI—XII.	240
244 1918/II/B/1. F. M. a biai vadőri szakiskolát végzett rokkantaknak vadőri jelvényekkel való ellátása és ezen szakiskola működésének beszüntetése tárgyában	VII—VIII.	175
35666/1918/I/A/3. F. M. az 1883—1898. években erdészei műszaki díjnoki minőségben teljesített szolgáltnak a nyugdíjba való mikénti beszámítása tárgyában	IX—X.	205
36820/1918/I/B. F. M. a fanemek megválasztásáról, erdőtelepítések és felújítások esetében	IX—X.	206

	Oldal
31318/1918/I/B/4. F. M. a felszaporodott erdősítési hátralekok minél előbbi megszüntetése tárgyában ...	IX—X. 209
2095/1918. M. E. sz. rendelet a fenyő- és tölgykéregért követelhető legmagasabb árakról ...	XI—XII. 245
23091/1918/V/A. F. M. sz. körrendelet az erdőmérnököknek a vízjogi törvény 161. §-ában említett műszaki munkálatokra való jogosultsága tárgyában ...	XIII—XIV. 297
3296/1918. M. E. sz. rendelet az erdőkre vonatkozó jogszabályok kiegészítéséről ...	XV—XVI. 326
143800/1918. F. M. sz. rendelet az erdőkre vonatkozó jogszabályok kiegészítéséről szóló kormányrendelet végrehajtásáról ...	XV—XVI. 329
3368/1918. M. E. sz. rendelet a fatermékek ármegállapításáról (faárak maximálásáról) ...	XV—XVI. 334
3418/1918. M. E. sz. rendelet a bükk- és tölgymakktermés zárlátvételéről és forgalmának szabályozásáról ...	XV—XVI. 350
109069/1918. F. M. sz. rendelet a bükk- és tölgymakkért követelhető legmagasabb ár megállapításáról ...	XV—XVI. 353
1357/1918. F. M. sz. körrendelet az erdőincstári vadászterületeken bárczaváltás alapján gyakorolható vadászat díjainak módosítása tárgyában ...	XV—XVI. 354
1746/1918. F. M. sz. körrendelet a ragadozó és kártékony vadnak méreggel való irtására idejekorán megadandó hatósági engedélyek tárgyában ...	XV—XVI. 355
176411/1918. F. M. sz. körrendelet erdősítési célokra szolgáló vetőmakk szállítási igazolványok tárgyában ...	XIX—XX. 501
145953/1918. F. M. sz. rendelet az erdészeti államvizsgálati bizonyítványok, illetőleg oklevelek minősítő hatályának megállapítása tárgyában ...	XXI—XXII. 520
4904/1918. M. E. sz. rendelet a nagyvad által okozott mezőgazdasági károk megtérítése tárgyában ...	XXI—XXII. 520
5034/1918. M. E. sz. rendelet a faértékesítő hivatalra vonatkozó rendeletek módosítása tárgyában ...	XXI—XXII. 521

1918. JANUÁR 15.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

LVII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

1-2. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. ☛ Előfizetési díj egy évre 20 korona

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 K alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 20 K évi tagsági díj fejében ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 K-nál kevesebbet alapítottak, 10 K kedvezményes árért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz. II. em.

☛ A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. ☛

(Telefon: 37-22.)

EGYESÜLETI KÖZLEMÉNYEK.

I.

Titkári jelentés.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1917. évi közgyűlésén előadta:
BUND KÁROLY titkár.

Tisztelt Közgyűlés!

Legutóbbi beszámolóm óta eltelt esztendőben még mindig fennállottak azok a rendkívüli körülmények, amelyekkel a hazai erdőgazdaság immár negyedik éve megküzdeni kénytelen. S ha mult évi jelentésemben azt állapíthattam meg, hogy erdőgazdaságunk nagy mértékben alkalmazkodott ezekhez a nehéz viszonyokhoz, ma inkább azt kell hangsúlyoznom, hogy az erdőgazdaságban a munkás- és fuvarerőhiány, a munkások élelmezésének és ruházásának, az állatok takarmányozásának igen nagy nehézségei mindinkább érezhetővé válnak, úgy hogy az erdei termelés folytatása hovatovább nagyobb akadályokba ütközik s a hadsereg és a belföld szükségletének szükös fedezését biztosító mértéket ugyan még megüti, de azokat a feleslegeket, amelyek kivitelétől valutánk

javulását várjuk, előreláthatóan csak jobb viszonyok bekövetkeztekor fogja előállíthatni, holott a hazafias kötelességérzetén kívül az elérhető magas eladási árak is ösztökélnek a fatermelésre.

A fenforgó rendkívüli viszonyok a kormányt arra indították, hogy az erdei termelés és az erdei termékek forgalmának szabadságába messzemenően belenyuljon és pedig egyfelől a fa forgalmának szállítási igazolványokhoz való kötése és közszállításoknál irányadó árak megszabása, másfelől a fatermelés kényszerének kimondása által, melynek értelmében a kormány közszükségleti célokra minden birtokost erdeje vágásra érett faállományának kihasználására kötelezhet s a fahasználatot szükség esetén a törvényhatóság első tisztviselője útján foganatosíthatja a birtokos költségén.

Ez az utóbbi kormányrendelet több tekintetben súlyos aggályokra adván okot, egyesületünk felírt a kormányhoz, hogy a kormány, ha már ily kényszertermelés szüksége valahol felmerülne, annak végrehajtását ne az erre teljesen illetéktelen alispánokra, hanem erdészeti közegeire bizza, kik a termelés gazdaságos és kíméletes végrehajtására biztosítékot nyújthatnak, s hogy továbbá a birtokos kártalanításának körülményeit közelebbről jelölje meg. Ily biztosítékok nélkül a katonai munkásosztagokkal végzett nyers termelés úgy erdeinkre általában, mint az erdőbirtokosokra különlegesen szükségtelen és elkerülhető veszélyeket rejt magában.

Foglalkozott igazgató-választmányunk a békés állapotra való átmenet kérdéseivel is, s ezen a téren nevezetesen a hadsereg szolgálatában álló számos szállító eszköznek az erdőgazdaság részére leendő átengedését és a leszerelés alkalmával az erdészeti személyzet és az erdei munkások mielőbbi hazabocsátását jelölte meg annak feltételül, hogy az erdei termelés ne csak rendbe jöjjön, hanem azoknak a fokozott igényeknek is megfeleljen, amelyek az ország gazdasági rekonstrukciója terén reá várnak.

A jövő gazdasági alakulására vonatkoznak azok a kívánalmaink is, amelyeket az új autonóm vámtarifa és jövőben kötendő vám- és kereskedelmi szerződésekre vonatkozóan nyilvánítottunk. Ebben a tekintetben érintkezésben állottunk az osztrák birodalmi erdészeti egyesülettel s örömmel jelenthetem, hogy minden lényeges pontra nézve egyező véleményre jutottunk, amelyet a kormánynyal közöltünk.

Résztvett egyesületünk az ország műszaki kara által Ő Felsége képviselője jelenlétében tartott ünnepélyes mérnökgyűlésen s régebbi állásfoglalásához képest csatlakozott ahhoz az óhajhoz, hogy a mérnöki rendtartás mielőbb törvényhozási úton szabályoztassék. Ebben a tekintetben már módunkban is állt egy törvénytervezettel foglalkozni; véleményünkben az erdőmérnöki kar minden jogos kívánságát, különleges viszonyainak figyelembevételét biztosítani igyekeztünk.

A magyar erdőgazdaság történetében határkövet jelenthet az a körülmény, hogy a földművelésügyi miniszter ur egy új erdő-törvény tervezetét küldötte meg egyesületünknek véleménynyilvánítás céljából. A terjedelmes tervezet jelenleg egy szélesebb körű bizottság tagjainál van tanulmányozás végett, kiknek az ügy alapos átvitatalása végett szükséges 12—14 napra leendő összehívása ma — sajnos — nagy nehézségekbe ütközik, holott felette kívánatos, hogy ehhez a törvénytervezethez, amely arra hivatott, hogy újabb félszázadra szabjon irányt és keretet a magyar erdészetnek, a gyakorlati élet képviselői minél behatóbban hozzászólhassanak.

Ebben a fontos kérdésben tehát az egyesület állásfoglalása még a jövő feladata.

Igazgató-választmányunk tegnapi ülésében oly kérdésben hozott újabb határozatot, amely már ismételtén foglalkoztatta egyesületünket. A bányászati és erdészeti főiskola tanári kara ugyanis emlékirat alakjában újból felvetette az erdészeti főiskolai oktatás székhelyének régóta vajudó kérdését. Állásfoglalása alternatív: az erdészeti felső oktatást önálló fakultásként a budapesti József-műegyetem vagy a pozsonyi tudományegyetem kereteibe óhajtja illeszteni. Igazgató-választmányunk az egyesület régi álláspontjának megfelelően örömmel üdvözölte ezt az újabb, illetékes helyről jött impulzust arra, hogy erdészeti felső oktatásunk ismert régi hiányai, amelyek jelenlegi elhelyezésében s a bányászati szakoktatással való kapcsolatban rejlenek, orvoslást nyerjenek, de Budapestet a változott viszonyok következtében ma már nem tartja alkalmasnak arra, hogy az erdészeti főiskola székhelye legyen, hanem a székhely konkrét megjelölését egyelőre mellőzve, azt tartja szakunk érdekében állónak, hogy az erdészeti felső szakoktatás az erdőgazdaság fejlődési irányának megfelelően műegyetemhez, annak egyik önálló fakultása-

képen szerveztessék; úgy azonban, hogy az erdőmérnökök képzésére hivatott erdészei felső szakoktatás tanulmányrendje (tanterve) az erdészeti gazdasági jellegének teljesen megfelelően legyen megállapítva és pedig az oktatás gyakorlati irányzatának minél teljesebb érvényre juttatásával.

Az itt említett fontos szempontokból, nevezetesen az erdészeti gazdasági jellegének s az erdészeti szakoktatás lehetőségig gyakorlatias irányzatának szempontjából azt is kívánnunk kell, hogy az erdészeti felső szakoktatás intézménye olyan helyen létesíttessék, amelynek környéke a fejlettebb fokú, jól jövedelmező, rendszeres erdőgazdaság mennél változatosabb feladatainak gyakorlati bemutatására alkalmas.

Méltóztassék igazgató-választmányunknak ezt a hosszas megvitatás és alapos megfontolás után hozott határozatát jóváhagyólag tudomásul venni.

A múlt évi közgyűlés Pomarius Alfréd tagtársunknak egy erdészeti munkadijszabás készítése ügyében tett indítványát az igazgató-választmányunk adta ki. Erre vonatkozóan tisztelettel jelentem, hogy az adatgyűjtés nagyjában befejezést nyert, úgy, hogy közelebről az erre felkért bizottság már abban a helyzetben lesz, hogy a dijszabásra vonatkozó javaslatát a választmány elé terjeszse.

Áttérve az egyesület belső ügyeire, mindenekelőtt arról a szerencsére elhárított fenyegető súlyos veszteségről kell megemlékeznem, mely egyesületünket érhetne volna, ha köztisztületben és szeretetben álló második alelnökünk, Horváth Sándor min. tanácsos ur fentartotta volna azt az elhatározását, hogy alelnöki tisztéről gyengélkedésére való tekintettel visszalép. Örömmel jelentem a t. közgyűlésnek, hogy az elnök ur ő exczellenziája és a választmányunk küldöttség útján kifejezett kérésére ő méltósága elállott ettől a szándékától s így remélhetőleg egészsége helyreálltával ismét részt fog vehetni az egyesület rég ismert és bevált körtekintéssel való vezetésében.

Az egyesület személyzetében a legutóbbi évben változás állott be annyiban, hogy Czillingér János kir. erdőfelügyelő ur, aki közel tíz éven át látta el teljes elismerésre méltó buzgalommal a segédtitkári

állást, változott viszonyai következtében etől a tisztségétől sajnálatunkra megvált. Helyébe *Krall* János erdőmérnök ur lépett.

Alapítványaink közül különösen az I. Ferencz József nevét viselő rokkant alapítvány gyarapodott az erdőbirtokosok hálára kötelező áldozatkészsége következtében örvendetes módon. Hogy csak a legnagyobb adományokról emlékezzem meg, felemlitem, hogy Frigyes főherczeg ő cs. és kir. Fensége 20.000, a m. kir. erdőkincstár ugyancsak 20.000, a m. kir. közalapítványi uradalmak 10.000, a besztercei erdőigazgatóság tíz év alatt lefizetendő 40.000 K-val járult annak gyarapításához s alig van uradalma az országnak, amely jelentékeny áldozatot ne hozott volna érdekében, úgy hogy tőkéje, a jövőben befolyó részleteket figyelembe véve, a $\frac{1}{4}$ millió K-t megközelíti.

Ujabb alapítványaink közül a báró Bánffy Dezső ösztöndíj-alapítvány, továbbá a Hirsch Istvánné szül. Kraft Anna és Szantner Gyula segélyalapok már aktivitásba léptek.

Régebbi alapítványaink közül a Bedő-Albert-alapítvány ösztöndíjai le vannak foglalva, élvezőik azonban katonai szolgálatot teljesítvén, kifizetésre nem kerültek.

A Horváth-Sándor-alapítvány jutalomdíjának kiadását az igazgató-választmány a rendkívüli viszonyokra való tekintettel ismét a jövő évre halasztotta.

Segélyv alapítványainkból 1916. év végével 85 tagunk özvegyének 4025 K, 29 erdőtiszt árvának 1538 K és 17 segélyre szorult tagunknak pedig 2182 K segélyt nyújtottunk.

Egyesületünk vagyona az 1916. év végével, beleértve az alapítványokat, 1,118.216 K 39 f, mely összegben a ház értéke 400.000 K-val szerepel.

Tagjaink létszáma 884 alapító és 1211 rendes tag, ami a múlt évvel szemben 20 taggal való szaporodást jelent. Tagjaink létszámát tehát a háború következtében csekélyebb jelentkezés és annak ellenére fentartanunk sikerült, hogy a kérlelhetlen halál is fájdalmas csorbát ejtett tagjaink sorában.

A harcztéren áldozták életüket a hazáért *Bauer* Miklós és *Wrba* Mihály rendes tagjaink.

Elhunytak azonfelül az *alapító tagok* sorából: id. Briestyanszky Endre, Emmericy Győző, Erdődy Gyula gróf, Ernuszt Kelemen,

Garlathy Oszkár, Hornig Károly báró, Kelner Valér, Miskolczy János, Szepesi Tivadar, Szöts Károly, Velics Lajos és Véssey Ferencz; a *rendes tagok* sorából: Bartha Ábel, Bauer Miklós, Binder Vilmos, Campeán János, Dán Elek, Dobl Miklós, Dudutz Károly, Fírbász Adolf, Glózer László, Halasi László, Heim Károly, Kralovánszky János, Ráner Sándor, Segercsán Vazul, Steiner Mór, Strompf Pál, tóthi Szabó Sándor, Szilágyi László, Schwabik Ferencz, Tavassy Lajos, Tölgyes József és Wrba Mihály.

Méltóztassék elhunytuk feletti mély részvétünknek a közgyűlés jegyzőkönyvében is kifejezést adni.

Végül tisztelettel jelentem, hogy boldogemlékü alelnökünk, Wagner Károly sirját ebben az évben is kegyeletteljes gondozásban részesítettük.

II.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmányának Budapesten 1917. évi december hó 11-én tartott rendes üléséről.

Jelen voltak: *Arató Gyula, Balogh Ernő, Eránosz A. János, Gaul Károly, Hering Samu, Jankó Sándor, Kaán Károly, Kallivoda Andor, Karsai Károly, gegei Kiss Ernő, Kovács Gábor, Kozma István, Krippel Móricz, Muzsnay Géza, Nemes Károly, Osztroluczky Miklós, Pajer István, Péch Kálmán, Rochlitz Dezső, Roth Gyula, Schmidt Károly, Szabó József, Temesváry Béla és Ulreich Gyula* választmányi tagok, *Czillinger János és Fekete Zoltán* egyesületi tagok és az egyesület tisztikara.

Távolmaradásukat kimentették: báró Tallián Béla elnök, dr. Bedő Albert tb. elnök, Horváth Sándor alelnök, Bittner Gusztáv, Bodor Gyula, Csik Imre, Csupor István, Fischer-Colbrie Emil, Fogassy Gyula, Gesztes Lajos, Jákói Géza, Kiss Ferencz, nemeskéri Kiss Pál, Krajcsovits Béla, Laitner Elek, Mikolás Vincze, de Pottère Gerard, Török Sándor, Tomcsányi Gyula, Vadas Jenő és Wellibil Károly vál. tagok.

I. Az elnökség távolléte következtében a választmányi tagok egyhangú kérelmére Osztroluczky Miklós vál. tag foglalja el az elnöki széket és a jegyzőkönyv hitelesítésére Kovács Gábor és Schmidt Károly vál. tagokat kéri fel.

II. Titkár örömmel jelenti, hogy Horváth Sándor II. alelnök, engedve a küldöttségileg kifejezett óhajnak, lemondását visszavonta.

Az igazgató-választmány örömmel veszi tudomásul.

III. A pénztár állásáról a titkár a következő jelentést terjeszti elő:
 az egyesület bevétele az év elejétől... 274.631 K 39 f
 kiadása ugyanezen idő alatt ... 184.837 K 20 f.

Rendkívüli befizetések címén befolyt a legutóbbi választmányi ülés óta:

alapítványi kötvények törlesztésére	360 K — f
új készpénzalapítványokként	1200 „ — f
régebbi alapítványok kiegészítésére	180 „ — f
a Hirsch Istvánné sz. Kraft Anna-alapítványra	20.000 „ — f
a Wagner Károly-alapra újévi üdvözlések megváltása címén	1.499 „ — f
az I. Ferencz József- (rokkant-) alapra	28.708 K 84 f,

mely utóbbi összegből 20.000 K Frigyes főherczeg ő fensége adománya.

Jelenti továbbá a titkár, hogy a VII. hadikölcsönre az egyesület az alapítványok és a letét készpénzkészletei terhére 100.000 K-t jegyzett.

A „Hirsch Istvánné sz. Kraft Anna segélyalapítvány“ tőkéje készpénzben befolyván, az egyesület hozzájárult ahhoz, hogy a javára történt bekebelezés az illető budai ingatlan teherlapjáról töröltessék.

Az év végéig várható összes szükségletek fedezhetése végett a titkár ügyviteli költségek rovatán 2000, az állandó kiadmányok rovatán 4000, a székház rovatán 1500 és egyéb kiadások rovatán 1000 K póthitel engedélyezését kéri. Ily magas póthitelek kérését minden anyagnak és munkának évközben váratlan módon bekövetkezett áremelkedése teszi szükségessé.

Végül kéri a titkár, hogy Papp Tamás szolga jövő évi háborus pótléka, eltérően a költségvetés indokolásában említett 70%-tól, alapfizetése 100%-ában állapíttassék meg, mert időközben az állami szolgákra nézve is ily határozat hozatott. Magát a költségvetést az így származó 240 K többlet nem befolyásolja.

Az igazgató-választmány a titkár jelentését jóváhagyólag tudomásul veszi, a kért póthiteleket engedélyezi és Papp Tamás 1918. évi pótlékát alapfizetése (800 K) 100%-ában állapítja meg.

IV. Az igazgató-választmány

a) a Wagner Károly-alapítványból 75 erdőtiszt és altiszt özvegynek és árvának egyenként 40—100 K, összesen 3618 K,

b) a Luczenbacher Pál-alapítványból 8 erdőtiszt özvegynek egyenként 40—80, összesen 424 K,

c) az Erzsébet királyné-alapítványból 20 erdőtiszt árvának egyenként 40—100, összesen 948 K,

d) a Tisza Lajos-alapítványból 11 erdőtisztnek egyenként 100—250 K és 2 altisztnek 82, ill. 130 K, összesen 2032 K segélyt szavaz meg.

e) A Faragó Béla-alapítvány két 100 K-ás segélyét az igazgató-választmány Bauer Endre és Kozma János árváinak adományozza, a harmadik segélyre pedig az alapító jogutódjának első helyen Rausz István árváját, második helyen Schmotzer Margitot, harmadik helyen Borsos Izabellát hozza javaslatba.

f) A Hirsch Istvánné sz. Kraft Anna-segélyalapítvány egyik 400 K-ás segélyét özv. Batta Ferencznének, a másikat Marczelly Malvinnak adományozza.

g) A Szantner Gyula-segélyalapítványból 200—200 K-t Kraffszki Margit és Ferencz nyert el.

V. Az erdészeti főiskola székhelyének kérdésében a kiküldött bizottság a következő javaslatot terjeszti a választmány elé:

Tekintetes Igazgató-Választmány!

Muzsnay Géza tagtársunknak az erdészeti főiskola tantervének és vizsgarendjének módosítására vonatkozó javaslatát, továbbá Roth Gyula tagtársunknak ugyancsak a főiskolai tanterv kiegészítésére vonatkozó javaslatát s végül a főiskola tanácsának az új főiskolai székhely kérdésében kidolgozott emlékiratát azzal a felhívással méltóztatott bizottságunknak kiadni, hogy arra az álláspontra nézve, amelyet az említett kérdésekben egyesületünknek kívánatos lenne elfoglalnia, véleményt mondjunk.

A szóban levő javaslatokban és emlékiratban érintett kérdéseket részletes tárgyalás alá vettük s ennek alapján bizottságunk többségének véleményét a következőkbe foglalva terjesztjük elő:

Feltétlenül fenn kell tartani továbbra is azt a régóta elfoglalt álláspontot, hogy az erdészeti főiskola Selmeczbányáról, mint az

erdészeti szakoktatásra minden tekintetben alkalmatlan helyről minél előbb elvitessék.

Ugyancsak feltétlenül ragaszkodni kellene tovább is ahhoz a szintén régi kívánsághoz, hogy a teljesen más természetű és eltérő igényű erdészeti és bányászati szakoktatás egymástól mielőbb elválasztassék, miután a meglévő kapcsolatból mindkét intézményre aránytalanul több hátrány, mint előny származik, különösen az intézmények továbbfejlesztése tekintetében.

Ami azonban az erdészeti felső szakoktatás intézményének jövőbeli szervezését és elhelyezkedésének kérdését illeti, e tekintetben, — miután az új egyetemek létesítésének és elhelyezésének kérdéseiben tudomásunk szerint a helyzet még nem alakult ki véglegesen, — nem találjuk lehetségesnek, hogy azt az álláspontot, illetőleg kívánságot, amelyhez egyesületünknek ragaszkodnia kellene, hasonló határozottsággal megjelöljük.

Mindazonáltal szükségesnek tartanók, hogy legalább a főbb irányelvek, amelyeket az erdészeti felső szakoktatás intézményének jövőbeli szervezete és elhelyezkedése tekintetében a magyar erdőgazdaság fejlődése érdekében mindenesetre szem előtt tartani és lehetőségig érvényesíteni kellene, mégis egészen világosan és határozottan megjelöltesse.

Igy mulhatlanul kívánnunk kellene, hogy az erdészeti felső szakoktatás intézménye mindenesetre valamely egyetemhez és pedig az erdőgazdaság fejlődési irányának megfelelően műegyetemhez, annak egyik önálló fakultásaképpen szerveztessék; úgy azonban, hogy az erdőmérnökök képzésére hivatott erdészeti felső szakoktatás tanulmányrendje (tanterve) az erdészet gazdasági jellegének teljesen megfelelően legyen megállapítva és pedig az oktatás gyakorlati irányzatának minél teljesebb érvényre juttatásával.

Az itt említett fontos szempontokból, nevezetesen az erdészet gazdasági jellegének s az erdészeti szakoktatás lehetőségig gyakorlatias irányzatának szempontjából azt is kívánnunk kellene, hogy az erdészeti felső szakoktatás intézménye olyan helyen létesíttessék, amelynek környéke a fejlettebb fokú, jól jövedelmező, rendszeres erdőgazdaság mennél változatosabb feladatainak gyakorlati bemutatására alkalmas.

Ami a Muzsnay G. és Roth Gy. tagtársaink javaslataiban érintett részletkérdéseket illeti, ezeknek behatóbb tárgyalását ezidő-szerint mellőzhetőnek tartjuk, mindaddig, amíg az előbb említett főkérdések valamely irányban el nem dőlnek.

Kiváncosnak tartanók azonban, ha egyesületünk addig is legalább az erdészeti főiskola tanulmány- és vizsgarendjében mutatkozó hiányoknak lehető pótlása érdekében lépéseket tenne.

E tekintetben a fentebbiekhez képest — bizottságunk véleménye szerint — a főiskola tanulmányrendjének és vizsgarendjének pótlásánál és fejlesztésénél — az erre nézve előadott kívánalmak szem előtt tartásával — oda kellene törekedni, hogy a közeledés a műegyetem tanulmányrendje és vizsgarendje felé történjék.

Budapest, 1917. évi november hó 15-én.

Arató Gyula
Muzsnay Géza
de Pottère Gerard

Tomcsányi Gyula
Kaán Károly
Vadas Jenő

A bizottság tárgyalásain nem vehetett személyesen részt Jákói Géza és Wellibil Károly vál. tag. Előbbi írásbeli véleményében az erdészeti főiskolának a pozsonyi egyetemhez való csatolása mellett foglal állást, míg utóbbi a fenti többségi véleményhez csatlakozott.

Egyidejűleg bemutatja a titkár Kassa városának alábbi levelét:

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Tudomásunkra jutott, hogy a Selmeczbányán elhelyezett erdészeti főiskola tanári kara a m. kir. földmívelésügyi minisztériumhoz memorandumot intézett az erdészeti főiskolának Selmeczbányáról való elhelyezése, a bányászati szakoktatástól való különválasztása s az önállósított erdészeti főiskolának Pozsonyba való áthelyezése érdekében.

A mai napon jutott tudomásunkra, hogy a Nagyméltóságod bölcs vezetése alatt álló Országos Erdészeti Egyesület igazgató-választmánya f. hó 11-én megtartandó ülésében fog ezzel a nagy horderejű kérdéssel foglalkozni.

A rendelkezésünkre álló idő rövidsége kizárja, hogy e reánk nézve meg-
lepetésszerűen felmerült kérdéssel olyan behatóan foglalkozhassunk, amint annak fontossága azt megkívánná s e pillanatban csak arra szorítkozhatunk, hogy Nagyméltóságodnak és az Országos Erdészeti Egyesületnek nagybecsű figyelmét tisztelettel felhívjuk arra a tényre, hogy Kassa szab. kir. város közönségének régóta kialakult szándéka, vágyakozása és ambíciója, hogy a most új otthon kereső főiskolát falai közé fogadhassa.

Amidőn e cél elérése érdekében az első lépést ezennel megteszszük és Nagyméltóságod útján tiszteletteljesen arra kérjük az Országos Erdészeti Egyesületet, hogy az új székhely végleges eldöntésére kétségkívül iránytadó állásfoglalás alkalmával az erdészeti főiskolára való igényünket közelebbi mérlegelés tárgyává tenni kegyeskedjék, át vagyunk hatva attól a meggyőződéstől, hogy a velünk megindítandó tárgyalások során minden tényező előtt igazolni leszünk képesek azt, hogy bennünket az erdészeti főiskola elnyerésére irányuló szándékunkban nem egyszerűen lokálpatriotizmus, de az a tántoríthatatlan hitünk vezet, hogy ennek a főiskolának úgy a magyar nemzet általános nagyérdéki szempontjából, mint pedig a szakoktatás sikerének Kassán leginkább feltalálható előfeltételeinél fogva itt a helye.

Nemzeti szempontból kívánatos az erdészeti főiskolának városunkban való elhelyezése, mert Kassa egy olyan országrésznek képezi gócpontját, amelynek egész története egybeforrott a magyar faj életküzdemeivel.

Az abszolutizmus ellen vívott évszázados keserves küzdemeink idején voltak időszakok, amikor Magyarországnak csak ez a része maradt meg igazán magyarnak, mert ide bujdosott, tetteiben csak itt nyilvánulhatott meg a hazaszeretet.

Ennek az országrésznek történelmi középosztálya volt az, amely valláskülönbség nélkül sorakozott az elnyomott vallásszabadság zászlója alá és ennek a vidéknek népe, történelmi szereplése teremtette meg a „Rákóczi vármegyé” fogalmát.

Amikor egy magyar főiskolának az elhelyezéséről van szó, lehetetlen megtagadni az igényjogosultságot attól a várostól, amely sok száz év óta mindig lüktető szív, gazdasági és kulturális központ, a közszellem irányítója és hordozója volt egy olyan országrészben, amely a magyar nemzeti Gênioz fákláját kialudni soha sem engedte.

A magyar főiskolák a magyarságnak erős várai, de csak akkor igazán azok, ha meg tudják óvni, sőt fejleszteni képesek a magyar nemzeti szellemet és európai nivójuak tudnak lenni, anélkül, hogy nyugatossá vagy nemzetközi szelleművé válnának.

A pánszlávizmusnak és nemzetköziségnek a háboru előtt már veszedelmes arányúvá nőtt aknamunkájával szembe kell állítanunk a nemzeti érzésnek és a magyar fajszeretetnek páncélfalát, azt a szellemet, amelynek a nemzeti tradíciókhoz ragaszkodó felvidéki értelmiség mindig hordozója volt.

Nincsen talán egy város ebben az országban, amely annyira kifejezetten letéteményese lenne egy nagy országrész jellegzetes, majdnem egyéni szellemének, mint Kassa Felsőmagyarországának.

Természetes, hogy ez csak évszázadokra visszanyúló fejlődés eredménye lehet, eredménye olyan viszonyoknak, amelyek Kassának történelmi szerepét már előre kijelölni látszottak.

Szerencsés fekvése, polgárainak emelkedett szelleme, virágzó művészete, az iskolaügy és a tudomány iránti érzelme és szeretete szellemi értelemben századok óta a felvidék fővárosává avatták.

Szerpe hazánk politikai történetében a koronként itt székel Bocskey, Bethlen és Rákóczi fejedelem fényes neveihez fűződik, kulturhistóriája viszont a hazai irodalomtörténetnek adott néhány fényes fejezetet.

De nemcsak a tradíció és a történelmi múlt jogán, hanem azon a réven is méltán igényt tarthatunk az erdészeti főiskolához, mert az a Kassai kir. gazdasági akadémiában itt társintézményét és a város tulajdonát képező 32.000 hold kiterjedésű mintaszerű erdőgazdaságban, valamint a Kassához közel fekvő és könnyen hozzáférhető szépesi és sárosi nagy erdőgazdaságokban a sikeres szakoktatásnak fontos tényezőjét találja.

Ami pedig magát a várost, a mai Kassát illeti, méltán és minden túlzás nélkül állíthatjuk, hogy nincs az országban egyetlen város sem, amely egy főiskola befogadására alkalmasabb lenne, amit elsősorban pompás fekvésének és talán csak másodsorban erre való berendezettségének köszönhet.

A város központjából a villamos közúti vasuton 10 percz alatt elérhető gyönyörű erdők és hegyek, valamint a legutolsó évtized alatt teljesen kiépített vízvezetéki és csatornahálózat, szilárd utburkolatok és az egész országban páratlanul szervezett modern köztisztasági berendezés egy főiskola részére közegészségügyi szempontból a legkedvezőbb feltételeket nyújtják, a város meglévő tudományos intézetei, nyilvános könyvtárai, páratlan muzeuma, elsőrendű páratlan színháza, fejlett zenei élete és magas kultúrnívón élő művelt közönsége pedig predesztinálják arra, hogy távol országrészek ifjúsága ennek a városnak történelmi hagyományokkal megszentelt falai között készüljön életpályájára, hogy Rákóczi sirja mellől tántoríthatlan hazafiságot és mint az itteni magas szellemi életnek éveken át részese nyugateurópai műveltséget vihessen magával az életre.

Nagyméltóságu Elnök Ur! Magyarországon igen sok város van, amely gazdasági fejlődésében Kassát tulszárnyalta, de nincsen egy sem, amely erőforrásainak oly nagy százalékát áldozta volna fel a hazai közművelődés érdekében, mint ez a város.

Kassa a magyar kultúra művelése közben megfeledezett önmagáról és elmulasztotta ipari és kereskedelmi felvirágzásának előfeltételeit megteremteni abban az időben, amikor ez a tevékenység leginkább időszerű lett volna.

Ilyen körülmények között Kassára nézve egzisztenciális kérdés, hogy a gazdasági téren veszendőbe ment domináló szerepért a kulturális téren való haladással, újabb és újabb, közoktatásügyi intézmények elnyerésével szerezzen kárpótlást, viszont tagadhatatlanul nemzeti érdek, mondhatnánk nemzeti szükségesség, hogy e város legalább kulturális téren megtarthassa azt az előkelő vezető szerepet, melyet részére a történelmi múlt kijelöl, mert ez a szellem, amely Rákóczi városának hősi falai közül indul ki és árad szét, mindenkor a nemzeti irányban való fejlődésnek, a szabadság és függetlenség eszméjének lesz hordozója.

Nagyméltóságod bizonyára tudomással bír arról, hogy a harmadik magyar egyetem gondolata Kassán született, s az itteni egyetemi nagybizottság két évtizedes lankadatlan munkájának eredménye lett az új magyar egyetemek kérdésének napirendre hozása.

A politikai befolyás, amely a székhelyek kijelölésénél érvényesül, nem nekünk kedvezett, elestünk a harmadik egyetemről, sőt a negyedikről is. De ez a mellőzés nem változtat azon az igazságon, hogy a harmadik egyetemnek Kassán lett volna a helye, nem ingatta meg azt a hitünket, hogy ezt a célt ki fogjuk küzdeni.

Hogy Kassának ily irányu rendeltetése, főiskolák befogadására való alkalmassága, mennyire bent áll az országos köztudatban is, igazolja a tény, hogy a kassai *műegyetem* gondolata nem itt, hanem a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet egyetemes ülésén, ennek a nagytekintélyű szaktestületnek a kebelében született meg, éppen ezért nincs kétségünk az iránt, hogy a kassai műegyetem, melynek lobogóját törvényhatósági bizottságunk legutóbbi közgyűlésén bontottuk ki, mielőbb meg is valósul.

Éppen a most megindítandó komoly mozgalmunkra való tekintettel arra kérjük Nagyméltóságodat és az Országos Erdészeti Egyesületet, hogy az erdészeti főiskola hová helyezésének kérdésében Kassa mellett állást foglalni s illetve annak a kassai műegyetem egyik fakultásaként leendő szervezését megfontolás tárgyává tenni méltóztassék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk őszinte kifejezését.

Kassán, 1917. évi december hó 7-én tartott tanácsülésből.

Blandár Béla
polgármester.

gegesi Kíss Ernő úgy véli, hogy nem szükséges új egyetemhez való csatlakozást keresni, amidőn ott van a kolozsvári régi egyetem, amelybe most a kolosmonostori gazdasági akadémia van beolvadót félben. Utal Erdély szerepére, mint a magyarság keleti védőbástyája; Kolozsvárt a gyakorlati oktatás szempontjából is megfelelőnek tartja. Konkrét indítványt nem tesz, de kéri, hogy a kérdés elbírálásánál Kolozsvárról ne feledkezzenek meg.

Szabó József szerint egyelőre nem kellene a székhely kérdésével foglalkozni, hanem csak azzal, vajjon egyetemhez vagy műegyetemhez csatoltassék-e az erdészeti felső oktatás? A maga részéről a műegyetemmel keres kapcsolatot.

Kaán Károly a külföldi viszonyokra mutat rá. Ott többnyire a tudományegyetemmel kapcsolatos az erdészeti oktatás, csak Karlsruhn és Zürichben a műegyetemmel. Ennek oka az, hogy ott a műszaki feladatok legnagyobb részt meg vannak oldva, nálunk ellenben ezek állanak előtérben, ezért törekedünk arra, hogy műszaki képesítésünk elismertessék s így egyedül a műegyetemmel való kapcsolatot tartja természetszerűnek. Nem kíván valamely város mellett már most állást foglalni s addig is, amíg az áthelyezés megtörténik, már Selmeczbányán is keresztülvendőnek véli a szükséges reformokat.

Fekete Zoltán, mint a főiskola képviselője és az ügy ottani referense kér szót. Szerinte az erdészeti oktatás úgy a tudomány-

egyetemen, mint a műegyetemen, vagy az önálló főiskolán egyaránt jó lehet. Szerinte főiskolánkon nem oly tulnyomó (25%) a technikai tananyag, hogy okvetlenül műegyetemhez kellene csatlakozni. Ugyanannyi a filozófiai tananyag is. Ha meg akarjuk a régóta vajdó kérdést oldani, akkor a székhely iránt is nyilatkozni kell. Temesvár van a második műegyetem székhelyéül kiszemelve. Ezt a várost nem tartja alkalmasnak arra, hogy az erdészeti főiskolát magába fogadja, mert kevés körülötte az erdő s így a gyakorlati bemutatás nagy akadályokba ütközik. Nagyobb távolságokra való utazással ez a kérdés nem oldható meg. Ha a műegyetemhez ragaszkodunk, elodázzuk a kérdés megoldását, pedig kár minden évről, amelyet a jelen állapotban töltünk. A műegyetemhez való csatlakozás azzal a veszéllyel fenyeget, hogy az előkészítő és segéd-tárgyakat ismét közösen hallgatnák az erdészek más fakultások hallgatóival, tehát ismét nem az erdészeti oktatás igényeihez alkalmazott módon. Konkrét határozatot kérs ajánlja a pozsonyi egyetemhez való csatlakozást.

Kaán Károly tagadja, hogy az erdőközi fekvésnek oly nagy jelentősége lenne. Temesvár mellett is van annyi erdő, amennyi a legszükségesebb gyakorlatokra elegendő, egyebekben pedig a lippai főerdőhivatal, a lugosi erdőigazgatóság és az osztrák-magyar államvasutársaság erdei könnyen elérhetők.

Karsai Károly úgy látja, hogy Selmeczbánya egyértelműen el van ejtve. Szerinte is műegyetemhez kellene kapcsolni az erdészeti felső oktatást, még pedig a Kassán létesítendőhöz, melynek érdekében nagyarányú mozgalom indult meg. Addig is, amíg ez az ügy megéri, elfogadja a bizottság javaslatát.

Roth Gyula sürgősnek tartja a székhelykérdésében való határozathozatalt. Vagy most valósítják meg az áthelyezést, vagy hosszú ideig ismét csak óhaj marad. Most Selmeczbánya kárpótolható, a meglévő épületek valamely katonai intézménynek átadhatók, ha késünk, ez a jó alkalom megszűnik. Bár a műegyetemmel való kapcsolat hive, Temesvárral még sem tud megbarátkozni a gyakorlati bemutatások ottani akadályai és az erdőőri szakiskola miatt, melylyel a főiskolát nem szívesen látja egy helyen. Kassa viszont iparilag és kereskedelmileg még fejletlen.

Muzsnay Géza szerint bármily nagy költséggel járjon az áthelyezés, az jól jövedelmező kiadás. Valamelyik vidéki műegyetemhez való csatolás hive; a bizottság javaslatának elfogadását ajánlja a sürgősség hangsúlyozásával.

Fekete Zoltán arra nézve, hogy a pozsonyi egyetem szívesen látná az erdészeti fakultást, annak egy értesítését olvassa fel.

Jankó Sándor csatlakozik Rothnak a sürgősségre vonatkozó fejtegetéseihez; a főiskola tanári karának az a nézete, hogy a háboru utáni nagy gazdasági átalakulásnál széles látkörű szakemberekre lesz szükség, amilyenek nagyobb számban és sikeresen csak nagyobb kulturközpontban, amilyen Pozsony, és más egyetemi szakokkal való kapcsolatban nevelhetők. Selmeczbányán már nem fejleszthető az erdészeti szakoktatás. Ha a ma tulterhelt tanárok szaporíthatnának, ehhez újabb építkezésre lenne szükség, de ehhez is hiányzik a megfelelő hely.

Kaán Károly nem idegenkednék Temesvártól sem, mint főiskolai székhelytől. Az erdőőri szakiskola ebben a tekintetben nem lehetne akadály. Karlsruhe is síkságon fekszik, közvetlen közelében nincs jelentős erdő. Vasuttal könnyű lenne Temesvárról is tanulságos erdőket gyakrabban meglátogatni. Valamelyik kincstári erdőigazgatási központ odahelyezésével a magántanári intézmény is meghonosítható lenne.

Péché Kálmán igen sürgősnek tartja az ügyet; valamely javasolt székhelyhez való merev ragaszkodással meg is lehet akadályozni a kérdés gyors eldöntését, ezért elfogadja a bizottsági javaslatot.

Az igazgató-választmány erre tulnyomó többséggel elfogadja a bizottság javaslatát, amivel a többi indítvány elesik.

VI. Az újabb adónovellát a titkár tanulmány tárgyává tette. Sulyos terheket ró ez az erdőbirtokosokra is, mint általában mindenkire, de különlegesen erdészeti szakszempontról sérelmes rendelkezéseket nem tartalmaz, sőt az 1916. évi adótörvények végrehajtási utasításában foglalt egyes kedvező rendelkezéseket a novellába átvéve, törvényerőre emeli. (Hadinyereségadó-alap kiszámítása erdőből származó jövedelemnél.) Sulyosan érinti az erdőbirtokot a vagyonadónál az a rendelkezés, hogy a jövedelemadó ezentul levonásba nem hozható, továbbá, hogy a háboruban vásárolt ingatlan vagyon-

értékéül a vételár tekintendő, mindezek azonban általános, más természetű vagyont is sujtó rendelkezések.

Osztroluczky Miklós közli, hogy az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület több rendbeli észrevételt tett az adónovellákra, amelyeket az Orsz. Erdészeti Egyesülettel közölni fog.

Az igazgató-választmány úgy határoz, hogy bár az erdő adójára vonatkozóan újabb lépésekre nincs szükség, arra az esetre, ha az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület átirata megjön, az elnökséget felhatalmazza, hogy annak támogatása ügyében saját hatáskörben járjon el.

VII. A földmivelésügyi miniszter ur az új erdőtörvény tervezetére vonatkozó egyesületi véleményt megsűrgetvén, titkár jelenti, hogy a tervezet a bizottság tagjainál van tanulmányozás végett, de a széleskörű bizottság összehívása a mai viszonyok között nem lehetséges. Alapos átvitatra legalább 10—14 nap szükséges; az egyesület helyiségei alig fűthetők, szállodákban szoba nehezen kapható s általában alig kívánható, hogy jelenleg a vidéki bizottsági tagok ily hosszú budapesti tartózkodás költségeit viseljék, már pedig a tervezet alapos és a gyakorlati erdőgazdaság képviselőinek bevonásával történő megvitatása az ügy érdekében áll.

Az igazgató-választmány úgy határoz, hogy az egyesület időhaladék érdekében felír a földmivelésügyi miniszter urhoz.

VIII. Az átmenetgazdasági miniszter ur kérdést intézett az egyesülethez, hogy az ő ügykörére vonatkozóan milyen kívánságai vannak. Az elnökség megismételte a földmivelésügyi miniszter urral szemben már kifejezett azt a kérelmét, hogy az erdőgazdaság a hadseregnél nélkülözhetővé váló szállító eszközökből (kis vasutak stb.) részesíttessék, ezenfelül pedig az erdei termelés fokozása érdekében a leszerelésnél az erdészeti személyzet és az erdőmunkások azonnali hazabocsátását kérte.

Tudomásul szolgál.

IX. Az erdészeti államvizsga-bizottságban megüresedett helyekre az igazgató-választmány Eránosz Antal János kir. erdőfelügyelőt, Hinfner György közalap. főerdőtanácsost, Karsai Károly városi erdőtanácsost, Kovács Gábor és Kozma István miniszteri tanácsosokat, Pajer István és Térfi Béla m. kir. főerdőtanácsosokat jelöli.

X. Wellibil Károly vál. tag a következő indítványt küldte be:

Annak idején a földművelésügyi kormány igen bölcsen és helyesen cselekedett, midőn a kopárok befásítására jutalmakat tűzött ki és igen természetesnek találta mindenki, hogy midőn a háboru kitört, részben az anyagiak megtakarítása, részben az ellenőrzésre hivatott szakhatóságok fokozott elfoglaltsága miatt ezen bírálatok és jutalmazások beszüntetettek, illetve elhalasztattak. De senki sem gondolt akkor arra, midőn ezen rendelkezések megtörténtek, hogy a háboru évek hosszú során át fog tartani. A háboru az erdő fontosságát a nagy közön-séggel még jobban megismertette, sőt ma még a laikusok szemében is növekedt az erdő tekintélye, mert az erdőtermékek többtermelését is beállítják azon körülmények közé, melyektől valutánk javulását várják, szükséges tehát, hogy az erdőbirtokos közönség is serkentessék az erdőállomány kimelésére és emelésére.

Sokan vannak az országban, kik a háborut előzőleg pályáztak erdősfítési díjakra és jutalmakra és éppen a háboru kitörésekor hozott helyes intézkedések következtében elestek eddigelé attól, hogy nemes szándékuk, szorgalmuk és törekvésük gyümölcsét elérjék.

Időszerűnek tartanám, ha az Országos Erdészeti Egyesület igen tisztelt választmánya legközelebbi ülésében foglalkoznék ez ügygel és feliratilag kérelmezné a magyar kormánynál, hogy a kopár-erdősítések jutalmazását rendelné el újból, de a jutalmazás ne történjék egyelőre pénzzel, hanem csupán bírálná felül a történt erdősfítéseket és az ez irányban történő érdemes erdőbirtokosokat jutalmazza meg elismerő leiratokkal. Meg vagyok arról győződve, hogy ha az erdőbirtokosok ilyen elismerő okmányokat kapnak, közülük számosan szívesen fognák saját tárczájuk terhére megjutalmazni azon személyeket, akik a díjazott erdősfítések létrejövetelén és sikerén közreműködtek és fáradoztak.

Gács, 1917. évi november hó 27-én.

Wellibil Károly.

Az igazgató-választmány az indítványt elfogadva, annak értelmében felirattal fordul a kormányhoz.

XI. Új tagokul felvételnek:

a) alapító tagul: gróf *Bethlen István* 400 K-val készpénzben, aj. báró *Radvánszky Antal*; báró *Radvánszky Antal* eddigi rendes tag ugyancsak 400 K-val készpénzben, a Földhitelbank részvénytársaság 1000 K-val készpénzben, aj. a titkár; *Rónai György* m. kir. erdőmérnök eddigi rendes tag 400 K-val készpénzben, *Schultz Károly* m. kir. erdőmérnök eddigi rendes tag 300 K-val kötelezvényben;

b) rendes tagnak: a *bányászati és erdészeti főiskola*, aj. *Krippel Móricz*; *Engli Vilmos* urad. erdőfiszt, aj. *Nemes Károly*; *Erdélyi Mihály* m. kir. erdőszámvizsgáló, aj. *Enyedi János*; *Haits Géza*

erdőmérnök, aj. *Gaal* Károly; *Illyés* Károly m. kir. segéderdőmérnök, aj. *Nemes* Károly és g. *Nagy* László; *Matyasovszky* László m. kir. segéderdőmérnök, aj. *Krall* János; dr. *Mihalovich* Antal, Horvát-Szlavonországok bánja, aj. *Ulreich* Gyula; *Miletić* Zsarkó m. kir. erdőmérnökgyakornok, aj. *Kacsanovszky* József.

K. m. f.

III.

Jegyzőkönyv

az Országos Erdészeti Egyesületnek Budapesten, 1917. évi december hó 12-én d. u. 5 órakor tartott rendes közgyűléséről.

Jelen voltak: *Tallián* Béla báró elnök, *Bund* Károly titkár, *Krall* János segédtitkár, *Gaal* Károly kir. tanácsos, pénztáros, továbbá:

Ajtay Sándor, Almássy István, Ambrus Lajos, Arató Gyula.

Balás Sándor, Balogh Ernő, Barsy Richárd, Bartóky József, Bekény Aladár, Berecz János, Bereczky Gyula, Beyer Jenő, Bielek Ede, Biró Zoltán, Blattny Tibor, Botka György, Botos Sándor, Bradofka Károly, Brannich Gyula, Burdács János, Bükkel János.

Chabada Géza, Ciganovič Vladimír, Czillinger János.

Daniek Géza, Dezsényi Jenő, Dezső Zsigmond, Doroszlai Gábor.

Enyedi János, Eránosz Antal János.

Fazekas Ferencz dr., Fekete Béla, Fekete Zoltán, Fröstök István, Fuherr János.

Gruber Gyula, Gyarmathy Mózes.

Héjas Kálmán, Hering Samu, Hinfner György, Hyna Ottó.

Inczédy Géza.

Jenikovszky Lipót.

Kaán Károly, Kacsanovszky József, Kallivoda Andor, Károlyi Árpád, Karsai Károly, Keiner Rezső, Kelecsényi Ferencz, Kelecsényi Mihály, Kelemen Béla, Kelemen Jenő, gegesi Kiss Ernő, Kmetonyi Emil, Kolossy Imre, Kovács Gábor, Kozma István, dr. Kövessi Ferencz, Krippel Móríc, Kuzma Gyula.

Levitzky Albert, Lipcsey László, Loványi Heribert.

Majtényi József, Marschall Ernő báró, Martian Livius, Medveczky Ernő, Mihalcsics Boskó, ifj. Molcsányi Gábor, Muzsnay Géza.

Nádas Béla, Nagy György, gárdonyi Nagy László, Nemes Károly, Német Pál.

Osterlamm Ernő, Osztrólyczy Miklós.

Pájer István, Papp Béla, Péch Kálmán, Petényi Keresztély, Pisó Kornél, Pribnow Pál.

Ráduly János, Ratkovszky Károly, Rimler Pál, Rochlitz Dezső, Roth Gyula, Ryll Viktor.

Sándor Imre, Sándor Jenő, Schmid Ernő, Schmidt Károly, Scholtz Gyula, Simonffy Gyula, Simonfy Ákos, Somoghy Lajos, Suhajda Károly, Szabó József, Szadeczky Miklós, Szakmáry Ferencz, Szilágyi Ernő.

Tarcsányi Kálmán, Temesváry Béla, Tomasovszky Imre, Tomassek Miklós. Ulreich Gyula.

Vlaszaty Ödön.

Wilhelmb Gyula, Winkler Miklós.

Ziegmund Konrád, Zólogy Imre, Zsombory Ignác.

Elnök az ülést megnyitva, üdvözli a megjelent tagokat és a jegyzőkönyv hitelesítésére Hering Samu választmányi tagot és Károlyi Árpád alapító tagot kéri fel.

Folytatólag őszinte sajnálattal emlékszik meg arról, hogy mindkét alelnök gyengélkedése miatt nem jelenhetett meg a közgyűlésen. Kéri a titkárt, hogy a hatóságok és testületek képviselőinek névsorát olvassa fel.

Titkár: Van szerencsém bejelenteni, hogy a földmívelésügyi miniszter ur képviselőjében dr. *Bartóky* József államtitkár ur ő exczellenciája, továbbá *Péchy* Kálmán és *Kaán* Károly min. tanácsos urak, a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur képviselőjében *Hinfner* György kir. közalapítványi főerdőtanácsos ur, a selmeczbányai m. kir. bányászati és erdészeti főiskola részéről *Jankó* Sándor, *Krippel* Móríc és *Fekete* Zoltán főiskolai tanár urak, a horvát-szlavon erdészeti egyesület részéről *Ulreich* Gyula kir. főerdőtanácsos ur, Borsod, Gömör, Heves megyék erdészeti egyesülete s egyuttal a Coburg hercegi uradalmak részéről *Hering* Samu erdőigazgató, egyesületi alelnök ur, a Szepesvármegyei Erdészeti Egyesület részéről *Nádas* Béla m. kir. főerdőtanácsos, egyesületi elnök ur jelent meg, míg az Arad-, Temes-, Déva-, Lugosvidéki Erdészeti Egyesület képviselésével csekélységemet bizta meg. Körmöczbánya sz. kir. főbányavárost *Suhajda* Károly polgármester ur, Pozsony sz. kir. várost *Fehér* Pál városi erdőmester ur, Selmecz- és Bélabánya szab. kir. városokat *Zólogy* Imre tb. tanácsnok, városi erdőmester ur, végül az Országos Magyar Földbérő Egyesületet dr. *Deptner* Tibor szerkesztő-titkár képviseli.

Elnök: Van szerencsém dr. *Bartóky* József államtitkár urat és a többi kiküldött képviselő urakat az egyesület nevében a legszívélyesebben üdvözölni s megjelenésükért köszönetet mondani.

Kérem a titkár urat, hogy a tárgysorozat első pontja értelmében jelentését adja elő.

Titkár felolvassa jelentését a legutóbbi közgyűlés óta kifejtett egyesületi tevékenységről (l. jelen füzet 1. oldalán).

Elnök: Kíván-e valaki a titkári jelentéshez hozzászólni?

Fekete Zoltán erdészeti főiskolai tanár: Tisztelt Közgyűlés! A főiskola emlékirata ügyében kívánok néhány megjegyzést tenni. A válaszmány javaslata, amint láttuk, nem foglal magában konkrét indítványt a főiskola székhelyének kérdésére nézve. Általánosságban kimondja ugyan annak szükségét, hogy az erdészeti szakoktatás intézménye a bányászatiétól elválasztassék és a jelenlegi székhely elhagyásával valamely műegyetemhez csatoltassék, az emlékiratban foglalt javaslattal azonban közvetlenül nem foglalkozik.

Tisztelt Közgyűlés! Énbennem bizonyos aggályokat támaszt a válaszmány javaslata az ügy sikerére nézve, amennyiben bár az egyetemi színvonalra való emelés és a Selmeczbányáról való elvitel tekintetében teljesen megnyugtató felfogást fejez ki, mégis a jövő esélyeire alapítja a végleges megoldást és a főiskola emlékiratában foglalt konkrét javaslattal így, ha közvetve is, szembehelyezkedik. Éppen azért, mint a főiskola tanári karának tagja, kötelességemnek érzem rámutatni azokra az okokra, amelyeken a mi emlékiratunk alapszik és amelyeknél fogva a magam részéről a tanács eredeti álláspontja mellett továbbra is változatlanul kitartok.

A mi emlékiratunk megemlékezik arról, hogy az erdészeti szakoktatás kérdése igen sokféle alakban oldható meg. Hogy ez így van, annak az oka az erdészeti tudományok sokoldalúságában rejlik. Megoldható a szakoktatás kérdése az egyetemen, a műegyetemen, megoldható önálló erdészeti tanintézetekben is, vagy pedig a gazdasági szakoktatással kapcsolatban.

Reánk nézve az a kérdés, mit kell választanunk? Mindannyiunknak azt kell kívánnunk, hogy az egyetemi színvonalat elérjük, tehát az egyetem és a műegyetem között kell választanunk.

A külföldi példák azt igazolják, hogy az egyetem keretében is megoldható a szakoktatás kérdése, sőt még több helyen van az egyetemmel kapcsolatban külföldön, mint a műegyetemmel. Ha a mi főiskolánk tananyagát analizáljuk abból a szempontból, hogy a különböző jellegű tárgyak hogyan csoportosulnak, azt találjuk,

hogy a műszaki jellegű tantárgyak egyáltalán nem szárnyalják túl az egyetemi és az abszolút tudományos tantárgyakat. Mindent összevéve kiderül, hogy az utóbbiak mintegy 40%-át teszik az egész tananyagnak, tehát a filozófiai, jogi, közgazdasági tárgyak együttvéve, míg a tisztán technikai tárgyak, melyek közé a géptani, elektrotechnikai, földmérési és építészeti tantárgyak sorolhatók, mindössze 25%-ot tesznek ki; az erdészeti szaktárgyak pedig 35%-ot. Meg vagyok azonban győződve, hogy ezzel még sem én, sem más nem döntheti meg azt a tényt, hogy az erdészeti szakoktatás a műegyetemen is igen jó helyen van, de viszont el kell ismerni, hogy az egyetem keretébe is jól beilleszthető.

Az Országos Erdészei Egyesület igazgató-választmányának javaslata azt mondja, hogy a szakoktatásban a gazdasági jellegnek kell kidomborodnia és hogy az erdészeti főiskolának oly helyre kell kerülni, amelynek közvetlen környezete a gyakorlati oktatás szempontjának megfelel.

Hogy mi Budapestet, amely csak tökéletlenül felel meg ebben a tekintetben, mégis felvettük az ajánlott két hely közé, ennek oka abban a másik rendkívül fontos szempontban keresendő, amely azt kívánja, hogy a felső szakoktatás intézménye lehetőleg valamely magas színvonalon álló kulturális, kereskedelmi és ipari góczpontra kerüljön, ilyen pedig Budapest, mely e tekintetben első helyen áll az összes magyarországi városok között.

Azóta módunkban volt irányadó körök felfogását e tekintetben megismerni és a szerzett tapasztalatok legalább bennem azt a benyomást keltették, hogy a dolognak ilyen erőszakolása egyrészt Budapest alkalmatlansága miatt a gyakorlati szakoktatás szempontjából, másrészt azért, mert ez a decentralizáció uralkodó elvével ellentétben állana, nem igen kecsegtethetne sikerrel.

Foglalkoznunk kell tehát azon kérdéssel, hogy Budapest elhelyezésével valamely más műegyetemhez csatolhatnók-e főiskolánkat? A javaslat kimondja, hogy kívánatosnak tartja, miszerint ez az intézmény a mi szempontunkból megfelelő helyen létesüljön, vagyis oly helyen, amely a gyakorlati szakoktatás szempontjainak is megfelel. Kérdés azonban, vajon respektálják-e annyira a mi érdekeinket, hogy a második műegyetemet ne oda helyeznék, ahová más érdekek helyezni kívánják, hanem oda, ahová mi szeretnők. Ez

legalább is nem valószínű. De meglehetősen problematikus dolog e fölött vitatkozni, mert tudvalevő, hogy a második műegyetem székhelyének Temesvár városa van kiszemelve, legalább ez állapítható meg a hírlapi közleményekből és nem valószínű, hogy a közel jövőben e tekintetben fordulat álljon be.

Tehát nekünk Temesvárt kell szemügyre vennünk és megállapítanunk, hogy a mi szempontunkból alkalmas helyen lenne-e ott a főiskola? A mi emlékiratunk kijelenti, hogy a gyakorlati célznak Temesvár csak tökéletlenül felelne meg, amennyiben sik vidéki erdőgazdaság csakis bizonyos irányu gyakorlati feladatok bemutatására alkalmas. Azok az erdőségek, amelyek hegyvidéki viszonyok tanulmányozására megfelelnek, Krassószörény megyében és az attól északra fekvő hegységben mindenesetre sok tanulságos látnivalót szolgáltatnának, de azoknak megközelítése rövidebb, mindennapos gyakorlatok keretén belül nem lehetséges, már pedig nagyon fontos, hogy éppen a nyári kirándulásokon sokat lehessen bemutatni a hallgatóságnak. E tekintetben mindegy, hogy Budapesten, Temesváron, vagy Pozsonyban vagyunk-e, ha az ember vonatra ül és 4—5 órai utazást tesz meg. Ez tehát nem jelent különbséget az 1—2 hetes tanulmányutaknál sem. Nekünk súlyt kell helyezni arra, hogy a rövidebb gyakorlatok szempontjából a hely megfeleljen. E tekintetben nézetem szerint Temesvár csak egyoldaluan felel meg, bár nem mondható, hogy egyáltalán nem felelne meg. Mégis azt hiszem, a választmány javaslatának szempontjából Temesvárt el kellene ejteni.

Meg kellene tehát tulajdonképen várni, amíg egy harmadik műegyetem létesül, kérdés azonban, hogy az alkalmas helyen lesz-e? Szó van Kassa városáról, de kérdés, mikor fog ez a terv megvalósulni. Nem valószínű, hogy mostanában, amikor az állam a közel multban két új egyetem felállításának terheit vállalta magára és egy új műegyetem létesítését is elhatározta, mindjárt a háborút követő nagy gondok közepette harmadik műegyetemet állítson fel, legalább belátható időn belül. Így a dolog évtizedeken át elhúzódhatnék, hol tt máris hosszú évtizedek óta késik.

Sokkal nehezebben jutunk nyugvó pontra ebben a dologban, ha a jövő esélyeire alapítjuk számításunkat és nem indulunk ki a jelenlegi viszonyokból, nem igyekszünk a jelenlegi viszonyokra

lerakni az erdészeti szakoktatás alapjait. A gyakorlati szakoktatás szempontjából, mint emlékiratunk kifejtette, Pozsony nagyon jól megfelelne. Egyedüli hibája Pozsonynak, hogy nincs műegyeteme, hanem egyeteme.

Felvetjük tehát a kérdést: nem lehet-e az egyetem keretében megoldani a dolgot? Hivatkoztam külföldi példákra, tananyagunkra és mindezek alapján azon nézetemnek kell kifejezést adnom, hogy az egyetem is alkalmas e célra, mert az erdészeti fakultás tantervét az egyetemi oktatás keretébe époly jól be lehet kapcsolni, mint a műegyetemébe. Sőt bizonyos szempontból előnyösebbnek is tartanám az egyetemi kapcsolatot, mert nem lennének kitéve annak, hogy a takarékosági elvnek hatása alatt az általános tárgyakat ismét csak más fakultások hallgatóival együtt kellene hallgatni az erdészeti hallgatóknak is, aminek hátrányát most a bányászati kapcsolatban érezzük. Az egyetemen inkább elérnők, hogy az előkészítő és az összes műszaki tárgyak kizárólagosan az erdészet igényeihez mérten adassanak elő. Én tehát nem tehetek egyebet, mint-hogy azt mondjam: Pozsonyt ne ejtsük el és ne mondjuk, hogy csak műegyetem keretében lehet ezt a hosszú idő óta vajudó kérdést dülőre juttatni. Tudom, hogy érveléseimmel még mindig nem győzhettem meg azokat, akik az erdészeti szak műszaki jellegének fentartása mellett foglalnak állást.

Eddig a végzett erdész, ha az államvizsgát letette, erdőmérnöki oklevelet nyert. Sokan azért, hogy az egyetemhez csatlakoznánk, veszélyeztetve látnák ennek a műszaki jellegnek további fentartását. Eltekintve attól, hogy az egyetemi végzettség egyáltalában nem bír kevesebb súlylyal, mint a műegyetemi és aki az egyetemen szerezte diplomáját, nem áll mögötte képzettség dolgába annak, aki a műegyetemen végzett, azt hiszem, hogy egy kis liberalitással keresztül lehetne vinni, hogy a pozsonyi egyetem az erdőmérnöki fakultást végzett szakembereknek ezentul is a műegyetemi jellegnek megfelelő erdőmérnöki címet adja meg, tehát erdőmérnöki oklevelet szolgáltatson ki. Tekintetbe véve azt, hogy az egyetemen ugyanazon elvek szerint hallgatnának a hallgatók, legalább fő vonásaiban, mint jelenleg, nem láthatom be, hogy miért ne volna lehetséges ott is megadni az erdőmérnöki címet. Ezzel, azt hiszem, hogy a pozsonyi egyetem melletti állásfoglalásnak egy súlyos akadálya eselenék

g. Kiss Ernő: Miért nem választjuk inkább a kolozsvári egyetemet?

Fekete Zoltán: Tisztelt Közgyűlés! Bár a világháboru zaja még nem ült el és a békés fejlődés lehetősége még nincs megadva, mégis szükségesnek láttuk ezt az emlékiratot benyújtani, mert nagy mulasztásnak tartottuk volna azt, ha akkor, amikor a bányászati és kohászati ágazatnak a műegyetemhez való csatolása aktuálissá vált, ennek a kérdésnek megoldásával még hosszú ideig vártunk volna. A pozsonyi egyetem még ki nem alakult intézmény, melynek fakultásait még csak ezentul fogják kiegészíteni. Ennek keretébe tehát nézetem szerint igen czélszerűen illeszkehetnénk. Ezzel kikerülhetnők azt a lehetőséget, hogy a bányászati és kohászati szaknak elhelyezésével Selmezbányán egy redukált főiskolával visszamaradjunk, hogy ne mondjam, eltemetődjünk. Ez a helyzet a mi főiskolánk színvonalának semmi esetre sem válnék előnyére.

Ezért bátor vagyok indítványozni, méltóztassék a főiskola emlékiratában foglalt javaslatot becses pártfogásukba venni és pártolólág fölterjeszteni. Azt hiszem, ezzel a határozott lépéssel többet érünk el, mint hogyha konkrét javaslatnak hiányában a jövő eshetőségeire biznánk ennek az ügynek eldöntését. (Éljenzés.)

Elnök: Kíván-e még valaki hozzászólni a titkári jelentéshez? Ha senki se kíván, akkor a vitát bezárom.

Mindenekelőtt tisztelt közgyűlés tisztelettel javaslom, hogy az év közben elesett és elhunyt tisztelt tagjaink iránti mély részvétünknek jegyzőkönyvben adjunk kifejezést. (Helyeslés.)

Második tárgya a határozatnak a most felmerült vitára, a főiskola székhelyének kérdésére vonatkozik. E tekintetben az igazgatóválasztmány azt a javaslatot tette, hogy az erdészeti főiskola oly műegyetemhez csatoltassák, melynek székhelye megfelel az erdészeti gyakorlati oktatás igényeinek. Ezzel szemben Fekete Zoltán tanár ur, ha jól értettem azt a proposíciót tette, hogy elsősorban Pozsonyban az ottani egyetem kötelékében állíttassék fel az erdészeti főiskola.

A titkári jelentés többi részére nézve pedig kérdem méltóztatnak-e elfogadni. (Felkiáltások: Elfogadjuk!)

Fekete Zoltán: A főiskola emlékiratában foglaltakat azzal a hozzáadással ajánlom elfogadásra, hogy ha a kormány bölcs döntése

Budapestet elejtené és Pozsony mellett foglalna állást, az erdőmérnöki czim megadásának joga a pozsonyi egyetemnek megadassék.

Elnök: Ugy látom tehát, hogy a tanár ur indítványa Pozsonyra vonatkozik, ha Budapesten nem állíttatnék fel a főiskola.

Bátor vagyok ennél fogva feltenni a kérdést: méltóztatik-e az igazgató-választvány javaslatát elfogadni, vagy azzal szemben Fekete Zoltán ur javaslatához méltóztatnak hozzájárulni? (Felkiáltások: Szavazzunk felállással!)

Miután jobbról és balról más-más nézetet hallok, kérem azokat az urakat, akik az igazgató-választmány javaslatát fogadják el, méltóztassanak felálni. (Megtörténik. Felkiáltások: Ellenpróbát kérünk!)

Kérem azokat az urakat, akik Fekete tanár ur javaslatát fogadják el, méltóztassanak felálni. (Megtörténik).

Kisebbség. Megállapítom tehát, hogy a közgyűlés a választmány javaslatát fogadja el. Egyebekben pedig a titkári jelentés általánosságban tudomásul vétetik.

Következik a tárgysorozat második pontja: Elnökség és 15 választmányi tag választása, előbbi 3 évre, utóbbiak 4 év tartamára. Az igazgató-választmányból az alapszabály értelmében kilépnek, de újból választhatók: Csik Imre, Darányi Ignác, Gesztes Lajos, Havas József, Hering Samu, gróf Kendeffy Gábor, gegei Kiss Ernő, Kócsy János, Laitner Elek, Péch Kálmán, de Pottere Gerard, Schmidt Ferencz, Tomcsányi Gyula, Török Sándor és Vadas Jenő.

A szavazatszedő küldöttség elnökéül felkérem *Balogh* Ernő erdőfőtanácsos urat, a bizottság tagjaiul pedig *Lipcsey* László és *Tomasovszky* Imre urakat. A szavazatok összeszedésének időtartamára a közgyűlést felfüggesztem.

Szünet után.

Elnök: Tisztelt Közgyűlés! A közgyűlést folytatólag megnyitom. Következik a tárgysorozat 3-ik pontja: Károlyi Árpád erdőigazgató ur felolvasása: „Az erdészeti tudományok módszerei és problémái” czimén.

Károlyi Árpád erdőigazgató megtartja élénk figyelemmel és általános tetszéssel fogadott felolvasását, amely az Erdészeti Lapok 1918. évi februári számában fog közölni.

Elnök: Kiván valaki hozzászólni? Ha nem, úgy azt hiszem, hogy a tisztelt közgyűlés méltóztatik hozzájárulni ahhoz az indítványomhoz, hogy Károlyi Árpád erdőigazgató urnak érdekes és tanulságos felolvasásáért meleg köszönetünket fejezzem ki. (Helyeslés).

Felkérem a szavazatszedő bizottság elnökét, szíveskedjék a választás eredményéről jelentést tenni.

Balogh Ernő, a szavazatszedő bizottság elnöke: Tisztelt Közgyűlés: Az alapszabályok értelmében a lelépő elnökség és választmányi tagok megválasztására beérkezett 88 szavazat. Az elnökség tagjai egyhangulag választottak meg. (Élénk éljenzés.) Tehát elnökké: báró Tallián Béla (zajos éljenzés); I. alelnökké kálnoki Bedő Albert dr. tiszteletbeli elnök (zajos éljenzés); II. alelnökké: Horváth Sándor (zajos éljenzés).

Ezenkívül legtöbb szavazatot nyertek, mint választmányi tagok: Csik Imre, Darányi Ignác, Gesztes Lajos, Hering Samu, gr. Kendeffy Gábor, gegesi Kiss Ernő, Kócsy János, Péch Kálmán, de Pottere Gerard, Schmidt Ferencz, Tomcsányi Gyula, Török Sándor, Vadas Jenő, Kacsanovszky József és Hinfner György. (Élénk éljenzés.)

Elnök: Tisztelt Közgyűlés! Van szerencsém a magam és elnöktársaim nevében meleg köszönetemet fejeznem ki a szives bizalomért, amelyben a tisztelt közgyűlés részesíteni méltóztatott. Azt a fáradhatatlan szorgalmat és páratlan odaadást, melylyel elnöktársaim arra a magaslatra emelték az egyesületet, amelyen az jelenleg áll (élénk éljenzés), a magam részéről meleg támogatásban fogom részesíteni továbbra is és remélem, hogy elnöktársaim betegsége mentől hamarabb jobbra fordul és az őszinte lelkesedéssel teljesített munkában szives támogatásukat a jövőben is élvezni fogjuk. (Élénk éljenzés.)

Egyben van szerencsém a tisztelt közgyűlésnek kijelenteni, hogy azok az urak, akiknek neveit a szavazatszedő bizottság elnöke most felolvasta, a választmány tagjaivá választottak. És pedig 4 évi időtartamra: Csik Imre, Darányi Ignác, Gesztes Lajos, Hering Samu, Hinfner György, Kacsanovszky József, gróf Kendeffy Gábor gegesi Kiss Ernő, Kócsy János, Péch Kálmán, de Pottere Gerard, Schmidt Ferencz, Tomcsányi Gyula, Török Sándor és Vadas Jenő.

Következik a tárgysorozat 4-ik pontja: az alapszabályok módosítása.

Titkár: Tisztelt közgyűlés! Szomorú szükségesség, hogy mi most ezen a közgyűlésen az alapszabályok módosításával kell, hogy foglalkozzunk. Azok a rendkívüli körülmények, amelyek között élünk ennek a háborús állapotnak negyedik évében, egyesületünket is abba a kényszerhelyzetbe hozták, hogy jövedelmeinek szaporításáról kell gondoskodnia. Az általános drágulás, amely különösen a nyomdaipar terén fellépett, végre is odavezetett, hogy azt kellett konstatálnunk a jövő évi költségvetés összeállításánál, miszerint eddigi bevételi forrásainkkal nem tudjuk fenttarthatni lapjainkat még azon szerény keretben sem, amelyben a háború kezdete óta megjelentek. Szaporodott természetesen az egyesület kiadása mindenféle egyéb téren is: székházunk jókarbantartása, irodai szükségletek és nem utolsósorban a személyi járandóságok is fokozott kiadást okoznak. Nem szívesen, de mégis kénytelen tehát az igazgatóválasztmány a tisztelt közgyűlés elé azzal a javaslattal lépni, hogy egyesületünk tagdíja csekély mértékben, 25% erejéig felemeltessék és ezzel arányban egyuttal az eddigi 300 korona alapítványi tőke minimálisan 400 koronára emeltessék.

Azok a módosítások, tisztelt közgyűlés, amelyeket az alapszabályokon eszközölni óhajtunk, kizárólag erre vonatkoznak és talán a tisztelt közgyűlés, — minthogy tulajdonképpen csak számoknak újabb számokkal való felcseréléséről van szó, — nem is kívánja részletenként minden egyes szakasz felolvasását. (Felkiáltások: Nem kívánjuk!)

A lényeg tehát az, hogy az eddigi 300 korona alapítvány helyett 400 korona, a 16 korona eddigi évi tagdíj helyett ezentul 20 korona szerepel és a régi alapító tagoknak 6 koronás kedvezményes lapdíját 10 koronára módosítjuk. (Helyeslés.) Ugy gondoljuk tisztelt közgyűlés, hogy azok a tisztelt alapító tagtársak, akik eddig 300 koronát alapítottak, teljes élvezetében maradnak ezentul is tagsági jogaiknak; mindazonáltal kérelmet fogunk hozzájuk intézni, hogy amennyiben tehetik, egészítsék ki régi alapítványaikat. Amennyiben azonban nem tennék, azért változatlanul megmaradnának alapító tagsági jogaik élvezetében.

Méltóztatnak kívánni, hogy részletesen felsoroljam azokat a szakaszokat, amelyek módosulnak? (Felkiáltások. Nem kívánjuk, elfogadjuk!) Tisztelettel javaslom az igazgatóválasztmány erre vonatkozó javaslatának elfogadását. (Helyeslés.)

Elnök: Ha nincs ellenvetés, határozatilag kimondom, hogy a közgyűlés az alapszabálmódosításhoz egyhangulag hozzájárul.

Következik a tárgysorozat 5-ik pontja: Jelentés az 1916. évi számadásokról és az 1918. évi költségvetésről.

Titkár: Tisztelt Közgyűlés! Szétosztottuk a mult évi zárszámadásokat a behajthatatlan követelésekre vonatkozó javaslattal együtt, továbbá a jövő évi költségvetés tervezetét. Mindezek részletesen az erdészeti lapokban is már közölve voltak és így már méltóztatnak róluk tudomással birni. (Felkiáltások: Nem kívánjuk a felolvasást, elfogadjuk!)

A zárszámadás nem végződött a mult évben sem deficizzel, hanem csekély maradvánnyal. A törlésre javaslottak mind olyan tételek, amelyeknek behajtására már reményünk nem lehet. A jövő évi költségvetés a tagdíjemelés figyelembevételével történt, amelyről a tisztelt közgyűlés előbb méltóztatott határozni.

Elnök: Méltóztatnak e zárszámadásokat jóváhagyni, a számadásokban előforduló behajthatatlan követelések törléséhez hozzájárulni és az 1918. évi költségvetést szintén elfogadni? (Felkiáltások: Elfogadjuk!) Tehát ezt határozatilag kimondom.

Következik a tárgysorozat 6-ik pontja: Jelentés a Deák Ferencz-alapítvány kamataiból kiírt irodalmi pályázatokról.

Titkár: Tisztelt közgyűlés! Az erről szóló jelentésem is igen rövid, amennyiben a Deák Ferencz-alapítvány kamataiból kiírt pályázatokra az év folyamán egyetlen pályamű sem érkezett be. A Deák Ferencz-alapítvány kamataira vonatkozólag az igazgató-választmány nevében ismét azt a javaslatot terjesztem elő, hogy a kamatok egyelőre letétbe helyeztessenek. (Helyeslés.)

Elnök: A titkár ur indítványát, ha nincs ellenvetés, elfogadott-nak jelentem ki.

Következik a tárgysorozat 7-ik pontja: Indítvány a jövő évi közgyűlés helyére és tanácskozási tárgyaira nézve.

Titkár: Tisztelt közgyűlés! A mai körülmények között a jövő évi közgyűlésre nézve még nem áll módjában az igazgató-választmánynak, hogy már most javaslatot tegyen. Tisztelettel kérem, hogy a jövő évi közgyűlés tárgysorozatának összeállításával és a közgyűlés összehívásával az igazgató-választmányt méltóztassék megbizni. (Helyeslés.)

Elnök: Hozzá méltóztatnak járulni? (Felkiáltások: Elfogadjuk!)
Akkor az indítványt elfogadottnak jelentem ki.

Következik a tárgysorozat 8-ik pontja: Esetleges indítványok, indítvány azonban nem érkezett be.

Amennyiben a tisztelt közgyűlés tagjai közül már senki sem kíván felszólalni, megköszönve szíves türelmüket és kitartásukat, az ülést bezárom. (Felkiáltások: Éljen az elnök.)

K. m. f.

Adományok a Wagner-Károly-alap javára.

I. Ujévi üdvözlések megváltása czimén.

Kozma István 10 K.

Susáki erdőhivatal tisztikara 45 K (ehhez hozzájárultak: Tordony Emil 5 K, Hantos Ernő 5 K, Reschner Rezső 5 K, Suszter Rezső 5 K, Urbánszky István 5 K, Hohoss János 5 K, Janussek István 5 K, Jovics Lázár 3 K, N. N. 3 K, Lipták Győző 4 K).

Zai Ádám 5 K, Scholtz Gyula 10 K, Eránosz A. János 7 K.

Liptóújvári főerdőhivatal tisztikara 48 K (ehhez hozzájárultak: Orosz Antal 6 K, De Pottère Gerard 6 K, Kostialik János 6 K, dr. Saád Andor 6 K, Gőzsy Gyula 6 K, Spengel Sándor 4 K, Vaiczik Emil 4 K, Letz Lajos 5 K, Glock Géza 5 K).

Faértékesítő hivatal tisztikara 70 K (ehhez hozzájárultak: Biró Zotlán 6 K, Winkler Miklós 6 K, Enyedi János 5 K, Hyna Ottó 5 K, Kelemen Béla 5 K, Papp Béla 5 K, Bükkel János 5 K, Bottka György 5 K, Németh Pál 4 K, Kelecsényi Mihály 4 K, báró Marschal Ernő 5 K, dr. Fazekas Ferencz 3 K, Szadlis Sándor 3 K, Zsombori Ignác 3 K, Hrabovecz Gyula 2 K, Erdélyi Mihály 4 K).

Bogsch Árpád 5 K, Karánsebesi erdőgondnokság 8 K.

Földmivelésügyi minisztérium I/A főosztály tisztikara 148 K (ehhez hozzájárultak: Horváth Sándor 15 K, Péch Kálmán 10 K, Arató Gyula 10 K, Rochlitz Dezső 10 K, Doroszlai Gábor 6 K, dr. Hammersberg Géza 6 K, Czillinger János 6 K, Almásy Andor 5 K, Dezsényi Jenő 6 K, Ráduly János 6 K, Berecz János 4 K, Botos Sándor 4 K, Spettmann János 6 K, Tichy Kálmán 6 K).